

2018
EVROPSKA GODINA
KULTURNE
BAŠTINE
#EuropeForCulture

20 DANI
18 EVROPSKE
BAŠTINE

UMJETNOST
DIJELJENJA

CRNA GORA
MINISTARSTVO KULTURE

European Heritage Days
Journées européennes
du patrimoine

20 18 DANI EVROPSKE BAŠTINE

Dani evropske baštine, koji se obilježavaju u 50 država potpisnica Evropske konvencije o kulturi, bazirani su na promociji lokalnih vještina, tradicije, arhitekture i umjetnosti, što čini zajedničku evropsku baštinu. Pokrenuta 1985. godine u Francuskoj, manifestacija je organizovana kao zajednička inicijativa Evropske komisije i Savjeta Evrope od 1999. godine i obilježava se u septembru, sa više od 70,000 događaja organizovanih širom Evrope.

Dani evropske baštine omogućavaju građanima da istraže širok spektar kulturnih dobara kroz niz tematskih događaja besplatnih za posjetioce, što pomaže upoznavanju skrivene istorije ljudi i mjesta koja su imala značajnu ulogu u uobličavanju kulture i baštine Evrope. Ciljevi manifestacije bazirani su na boljem razumijevanju zajedničke evropske prošlosti, uvažavanju tradicionalnih vrijednosti i podsticanju novih inicijativa iz oblasti konzervacije i edukacije, a njen pan – evropski karakter doprinosi zbližavanju naroda Evrope, kroz širenje zajedničkih kulturnih vrijednosti.

Kao jedna od ključnih inicijativa u okviru Evropske godine kulturne baštine 2018., ovogodišnje izdanje Dana evropske baštine obilježava se pod sloganom „Umjetnost dijeljenja“. Evropska godina kulturne baštine ima za cilj da podstakne ljude da istraže bogatu i raznoliku kulturu Evrope, sa ciljem promocije ali i zaštite njenih jedinstvenih vrijednosti.

Ministarstvo kulture jedanaestu godinu zaredom koordinira organizovanje Dana evropske baštine u Crnoj Gori. Manifestacija će biti obilježena u jedanaest opština, sa četrdeset programa, čija je realizacija planirana u periodu od 21. do 30. septembra 2018. godine. Svečano otvaranje manifestacije planirano je za 21. septembar na Univerzitetu Crne Gore, kada će biti upriličena izložba „140 godina od održavanja Berlinskog kongresa 1878. i prvog sticanja nezavisnosti Crne Gore“ i naučna konferencija „Kulturna baština Crne Gore“.

Za više informacija: <http://www.europeanheritagedays.com/>

PROGRAM OBILJEŽAVANJA DANA EVROPSKE BAŠTINE 2018

Otvaranje manifestacije

PODGORICA, 21. SEPTEMBAR 2018.

10:00^h

Izložba

**„140 GODINA OD ODRŽAVANJA
BERLINSKOG KONGRESA 1878.
I PRVOG STICANJA NEZAVISNOSTI
CRNE GORE“**

Hol Rektorata Univerziteta Crne Gore

11:00^h

Naučna konferencija

„KULTURNA BAŠTINA CRNE GORE“

Sala Senata Univerziteta Crne Gore

21. SEPTEMBAR / 20^h / JU MUZEJI I GALERIJE BUDVA

Spomen dom „Stefan Mitrov Ljubiša“, Stari grad

Otvaranje samostalne dokumentarno-umjetničke izložbe posvećene starim primorskim gradovima, autora arhitekta i umjetnika prof. Aleksandra Radojevića iz Beograda, Srbija.

22. SEPTEMBAR / 20^h / JU MUZEJI I GALERIJE BUDVA

Trg ispred Spomen doma „Stefan Mitrov Ljubiša“, Stari grad

Autorsko veče – razgovor sa arhitektom i umjetnikom prof. Aleksandrom Radojevićem, na temu njegovog dosadašnjeg stvaralaštva i rada na prostoru Crne Gore, sa posebnim akcentom na primorsku regiju i stare gradove.

24. SEPTEMBAR / 20^h / JU MUZEJI I GALERIJE BUDVA

Spomen dom „Crvena komuna“, Petrovac

Otvaranje dokumentarne izložba fotografija arheoloških nalaza iz Slovenije, koja se organizuje u saradnji sa Dolenskim muzejom iz Novog Mesta, Slovenija.

24. SEPTEMBAR / 20^h / NARODNA BIBLIOTEKA BUDVE

Izložba „Mediterranski lûk Krsta Ivanovića”

Kulturno-istorijska, književna i didaktička izložba na panoima ilustruje kako je Krsto Ivanović iz Budve postao Kristoforo Ivanović, kanonik crkve Sv. Marka u Veneciji i jedinstveni hroničar ranih dana evropske opere (melodrame).

27. SEPTEMBAR / 20^h / JU MUZEJI I GALERIJE BUDVA

Muzej grada Budve

Promocija monografije prof. dr Roberta Boba Vejlona „Crvena Stijena in Cultural and Ecological Context”.

29. SEPTEMBAR / 20^h / JU MUZEJI I GALERIJE BUDVA

Spomen dom „Crvena komuna“, Petrovac

JU Muzeji i galerije Budva organizuje samostalnu izložbu slika crnogorskog umjetnika Đorđa Rašovića, rođenog u Podgorici 1987. godine. Rašović je član ULUCG od 2010. godine, a samostalno je izlagao u Umjetničkom paviljonu u Podgorici 2013. godine, ali i na brojnim grupnim izložbama u zemlji i inostranstvu.

BIJELO POLJE:

21. SEPTEMBAR / 19^h / JU MUZEJ BIJELO POLJE

Izložba „Ikone i freske Rudničko – takovskog kraja XVIII –XIX vijeka”

Izložbom „Ikone i freske Rudničko – takovskog kraja XVIII –XIX vijeka”, Kulturni centar Gornji Milanovac predstavlja najstarije ikone sa Rudničko-takovskog područja, iz crkava koje potiču iz perioda srednjeg vijeka. Realizacija projekta podrazumijeva i prezentaciju izložbe „Stikari Lazovići i njihovo doba”, kojom će se Muzej u Bijelom Polju predstaviti publici iz Gornjeg Milanovca.

CETINJE:

23. SEPTEMBAR / 18^h / DVORSKI TRG

Let 's go to Cetinje – European dance podium

„Let's go to Cetinje – European dance podium” je projekat koji ima za cilj da predstavi prepoznatljive i tradicionalne forme plesa iz nekoliko evropskih zemalja na glavnom gradskom trgu Prijestonice Cetinje i da angažuje glumce sa Fakulteta dramskih umjetnosti u funkciji umjetničke animacije građana. Kroz otvoreni poziv za igru na najpopularnije plesne ritmove građani Prijestonice, ali i turisti imaće priliku da angažovano učestvuju i prisustvuju performansu na otvorenom koji je posvećen nematerijalnom kulturnom nasleđu cijele Evrope.

24. SEPTEMBAR / 11^h / MINISTARSTVO KULTURE

Info dan programa Kreativna Evropa

Ministarstvo kulture i Desk za Kreativnu Evropu organizuju info dan posvećen EU programu Kreativna Evropa, namijenjen institucijama i organizacijama koje djeluju u oblasti kulture sa teritorije Prijestonice Cetinje, na kojem će biti predstavljeni aktuelni konkursi potprograma Kultura.

24. SEPTEMBAR / 19^h / MINISTARSTVO KULTURE

Izložba „Kulturna baština nekad i sad”

Izložba koju realizuje Uprava za zaštitu kulturnih dobara prikazaće stanje kulturnih dobara (kulturni pejzaži, arheološki lokaliteti, javne građevine, sakralni kompleksi, ruralna arhitektura, stari mostovi, stambena arhitektura...) kroz vrijeme, putem fotodokumentacije arhivirane u državnim institucijama.

25. SEPTEMBAR / 18:30^h / DVORSKI TRG

Modna revija posvećena nacionalnim nošnjama i istorijskim ličnostima

Prijestonica Cetinje i KUD „Njegoš“, u saradnji sa obrazovnim i vaspitnim ustanovama sa teritorije Prijestonice, organizuju modnu reviju na kojoj će biti prezentovani modeli sa elementima tradicionalne nošnje sa prostora Crne Gore.

27. SEPTEMBAR / 10^h / VIŠE LOKACIJA U PRIJESTONICI

Slikanje i izlaganje rukotvorina učenika škola sa teritorije Prijestonice

Program podrazumijava likovnu manifestaciju i prezentaciju suvenira na kojoj će učešće uzeti mladi stvaraoci, kroz saradnju Prijestonice, SLS „Petar Lubarda“ i Fakulteta likovnih umjetnosti. Manifestacija se organizuje sa ciljem izrade replika značajnih segmenata kulturne baštine, kako u Prijestonici tako i širom Evrope.

27. SEPTEMBAR / 11^h / BALŠIĆA PAZAR

Bazar hrane

Na bazaru hrane koji Prijestonice Cetinje organizuje u saradnji sa Srednjom stručnom školom (smjer kuvari), Sportskim centrom i Klubom privrednika Cetinje, biće prezentovana tradicionalna crnogorska jela.

28. SEPTEMBAR / 12^h / DVORIŠTE ETNOGRAFSKOG MUZEJA

Radionica „Zanati su budućnost“

Radionica „Zanati su budućnost“, u organizaciji Etnografskog muzeja Narodnog muzeja Crne Gore, predstavlja interaktivan način promovisanja zanatskih vještina. U okviru radionice predviđeno je da se maturanti srednjih škola upoznaju sa vrstama, tehnikama, sadržajem i proizvodima određenih zanata karakterističnih za naše podneblje, a samim tim, i sa stvaralaštvom i inventivnošću zanatlija u lokalnoj zajednici.

29. SEPTEMBAR / 13^h / NP LOVČEN - ISPRED CENTRA ZA POSJETIOCE NA IVANOVIM KORITIMA

Projekat „Skulpture parkova“

Nacionalni parkovi Crne Gore ispred Centra za posjetioce na Ivanovim koritima realizuju izložbu „Skulpture parkova“, u okviru koje će biti postavljene skulpture životinjskih vrsta karakterističnih za područje Nacionalnog parka Lovćen, oblikovane u nađenom drvetu i/ili kamenu.

29. SEPTEMBAR / 11^h / LJETNJA POZORNICA

Program „Homerov poklon Njegošu“

Biblioteka za slijepe Crne Gore, u saradnji sa NVO Homer, organizuje muzičko – dramski program baziran na odlomcima iz književnih tekstova Petra I i Petra II Petrovića Njegoša, u izvođenju amaterskog pozorišta koje okuplja lica sa oštećenim vidom u Crnoj Gori.

HERCEG NOVI:

25. SEPTEMBAR / 19:30h / GRADSKI MUZEJ MIRKO KOMNENOVIĆ

Program „Mirku Komnenoviću u čast“

Gradski muzej iz Herceg Novog organizuje predavanje posvećeno Mirku Komnenoviću, nekadašnjem gradonačelniku Herceg Novog, čija je kuća u skladu sa njegovom posljednjom željom postala lokalni muzej svečanim otvaranjem 1953. godine.

KOTOR:

22. SEPTEMBAR / 10h / KULTURNI CENTAR „NIKOLA ĐURKOVIĆ“ KOTOR

Okrugli sto „Tradicionalna gradnja u kamenu bez vezivnog materijala“

Kulturni centar „Nikola Đurković“ - Gradska biblioteka i čitaonica Kotor organizuju okrugli sto „Tradicionalna gradnja u kamenu bez vezivnog materijala“, koji će interdisciplinarno objediniti problematiku ovog tradicionalnog graditeljskog umijeća i dati preporuke njegove zaštite i valorizacije u budućnosti.

22. SEPTEMBAR / 14h / SELO ŠPIJARI

Radionica „Tradicija umijeća spajanja“

Kulturni centar „Nikola Đurković“ - Gradska biblioteka i čitaonica Kotor, u cilju promovisanja posebnog segmenta materijalne, ali i nematerijalne baštine Crne Gore, kao i njenih konekcija sa širim istočnojadranskim prostorom, organizaciju pokaznu radionicu gradnje u kamenu u tehnici na suvo (bez vezivnog materijala), na prostoru drevnog sela Špiljari, u neposrednom zaleđu Kotora.

28. SEPTEMBAR / 20h / PALATA GRGURINA, POMORSKI MUZEJ CRNE GORE

Izložba „Boka Kotorska okom fotografa Laforest“

Članovi porodice Laforest (Franc, Gabrijela i Feniks) prvi su fotografi na području Boke Kotorske. Izložba je donacija gospođe Lidije Laforest iz Zagreba i čine je 396 negativa na staklu s kraja XIX i početka XX vijeka. Na izložbi će biti izložene fotografije koje prikazuju gradove i naselja u Boki Kotorskoj s početka XX vijeka (do 1930. godine), njihovu arhitekturu i stanovnike.

KOLAŠIN:

28. SEPTEMBAR / 11^h / NP BIOGRADSKA GORA

Projekat „Skulpture parkova”

Nacionalni parkovi Crne Gore na prostoru Edukativne staze oko Biogradskog jezera realizuju izložbu „Skulpture parkova”, u okviru koje će biti postavljene skulpture životinjskih vrsta karakterističnih za područje Nacionalnog parka Biogradska gora, oblikovane u nađenom drvetu i/ili kamenu.

NIKŠIĆ:

25. SEPTEMBAR / 11^h / GALERIJA „ILIJA ŠOBAJIĆ”

Video obilazak Bedema u 60 sekundi

Projekat koji organizuje Muzej iz Nikšića, podrazumijeva poziv djeci školskog uzrasta, srednjoškolcima i studentima, da kroz video rad izraze svoje viđenje gradske tvrđave Bedem i njene istorije.

25. SEPTEMBAR / 10^h / JU NARODNA BIBLIOTEKA „NJEGOŠ”

Radionica „Od slova do smisla”

Radionica pripreme knjige „Od slova do smisla” biće realizovana u saradnji sa osnovnim i srednjim školama sa teritorije Opštine Nikšić, a podrazumijevaće posjetu učenika Biblioteci “Njegoš” i osvrt na način funkcionisanja izdavačke djelatnosti.

25. SEPTEMBAR / 19^h / JU NARODNA BIBLIOTEKA „NJEGOŠ”

Predavanje „Montenegristika”

JU Narodna biblioteka „Njegoš” u saradnji sa Filološkim fakultetom u Nikšiću organizuje predavanje na temu afirmisanja Montenegristike i osvrt na stvaralaštvo Petra II Petrovića Njegoša. Predavanje će održati prof. dr Vesna Vukićević Janković, profesor na Filološkom fakultetu u Nikšiću, studijski program za crnogorski jezik i književnost.

26. SEPTEMBAR / 10^h / JU NARODNA BIBLIOTEKA „NJEGOŠ”

Radionica pisanja „Oči vele što im srce zbori”

U okviru radionice takmičarskog karaktera, učenici osnovnih i srednjih škola sa teritorije Opštine Nikšić pisaće radove na temu „Oči vele što im srce zbori”.

26. SEPTEMBAR / 19^h / JU NARODNA BIBLIOTEKA „NJEGOŠ”

Književno veče posvećeno „Malom princu“

Učenici osnovnih i srednjih škola sa teritorije Opštine Nikšić će se kroz saradnju sa svojim profesorima upoznati sa djelom „Mali princ” Antoana de Sent Egziperija.

27. SEPTEMBAR / 10^h / JU NARODNA BIBLIOTEKA „NJEGOŠ”

Radionica pisanja „Čovjek samo srcem dobro vidi“

U okviru radionice takmičarskog karaktera, učenici osnovnih i srednjih škola sa teritorije Opštine Nikšić pisaće radove na temu „Čovjek samo srcem dobro vidi“.

27. SEPTEMBAR / 19^h / JU NARODNA BIBLIOTEKA „NJEGOŠ”

Podrška mladim stvaraocima

Veče podrške mladim stvaraocima Nikšića podrazumijevaće javno čitanje radova pripremljenih u okviru proslave Dana evropske baštine 2018. godine i dodjelu nagrada najboljim učenicima.

28. SEPTEMBAR / 11^h / GALERIJA „ILIJASOBOAJIĆ”

Muzejska publikacija i izložba fotografija „Crvena Stijena”

JU Muzeji i galerije Nikšić, u okviru Arheološke radionice za srednjoškolce koja se realizuje u saradnji sa Gimnazijom „Stojan Cerović”, priprema izložbu fotografija gimnazijalaca nastalih prilikom obilaska arheološkog lokaliteta Crvena stijena, koja će biti praćena publikacijom.

29. SEPTEMBAR / 9^h / GRADSKA TVRĐAVA BEDEM

Program „Prošlost, sadašnjost, budućnost”

NVO Pro Futuro organizuje javni čaš na Bedemu, namijenjen učenicima Osnovne škole „Luka Simonović” iz Nikšića, na temu istorijata grada i same tvrđave. Program podrazumijeva i druženje sa članovima Saveza slijepih Nikšić i nastup DJ-a iz regiona.

24. SEPTEMBAR / 20^h / JU MUZEJI I GALERIJE PODGORICA

Izložba „Iz riznice Skadarskog jezera”

Javno preduzeće Nacionalnih parkova Crne Gore i NP Skadarsko jezero organizuju izložbu povodom obilježavanja jubileja 35 godina Nacionalnog parka Skadarsko jezero, s namjerom da se široj javnosti približi dio bogatstva i raznolikosti kulturnog, istorijskog i tradicionalnog naslijeđa ovog zaštićenog područja. Postavka je koncipirana u četiri tematske cjeline, koje prezentuju kulturna dobra - manastire i utvrđenja, domaću radinost Krajine sa Šestanima, tradicionalno privređivanje i razvoj plovidbe na Skadarskom jezeru.

25. SEPTEMBAR / 10^h / DELTA CITY

Program „Umjetnost mjerenja”

Program „Umjetnost mjerenja” podrazumijeva trodnevnu izložbu i radionicu, koje imaju za cilj širenje znanja o starim, autentičnim mjernim jedinicama, mjerilima i mjernim sistemima korišćenim na teritoriji Crne Gore kroz istoriju.

27. SEPTEMBAR / 11^h / EU INFO CENTAR

Izložba vezenih jastuka „Slatko spavaj”

U EU info centru u Podgorici biće organizovana izložba vezenih jastuka rađenih tradicionalnim tehnikama i sakupljenih na području Drobnjaka i Banjana. Izložbu će otvoriti panel diskusija na temu bogatstva narodnih rukotvorina i njihovom značaju za zaštitu i očuvanje nematerijalne kulturne baštine Crne Gore. Projekat se realizuje u saradnji sa JU Muzeji i galerije Nikšić.

29. SEPTEMBAR / 12^h / ARHEOLOŠKI LOKALITET DUKLJA

Duklja u očima djeteta

Projekat koji realizuje Fakultet vizuelnih umjetnosti Univerziteta Mediteran, podrazumijeva radionicu u kojoj će djeca na platnu ili papiru izradivati radove na temu „Kako je nekada izgledao rimski grad Duklja.” Prije početka radionice biće održano predavanje na temu „Duklja, najstarija država na području današnje Crne Gore”.

ROŽAJE:

22. SEPTEMBAR / 19^h / CENTAR ZA KULTURU, GALERIJA "MAGAZA"

Izložba fotografija „Mi u očima svijeta“

Na izložbi će biti predstavljeni rukopisi i lični utisci posjetilaca Muzeja iz raznih krajeva svijeta, koji će biti prevedeni sa nekoliko stranih jezika.

29. SEPTEMBAR / 14^h / IZLIT, ROŽAJE

Obilazak arheološkog lokaliteta

Posjeta lokalitetu podrazumijeva upoznavanje učesnika sa istorijatom fortifikacije, kroz osvrt na period gradnje i ulogu utvrđenja u odbrani stanovništva u slučaju neposredne opasnosti, kroz različite vremenske periode.

ULCINJ:

21. SEPTEMBAR / 21^h / STARI GRAD ULCINJ

Bah za Evropu

NVO Udruženje mladih umjetnika Crne Gore organizuje koncert kamernog orkestra lokalnih mladih profesionalnih muzičara, na otvorenoj pozornici u Starom gradu Ulcinj. Na repertoaru će biti jedno od najznačajnijih muzičkih djela evropske kulturne baštine "Koncert za dvije violine" J.S. Baha i djelo za violinu i kamerni orkestar mladog crnogorskog kompozitora Milivoja Pićurića.

22. SEPTEMBAR / 9^h / SOLANA

„Ružičasta subota“ na Ulcinjskoj solani

NVO Centar za zaštitu i proučavanje ptica organizuje treću zaredom „Ružičastu subotu“ na Ulcinjskoj solani za sve ljubitelje ptica i prirode. Tokom izleta građani će imati priliku da kroz durbine i dvglede posmatraju ptice stanarice Solane, kao i migratorne vrste.

ŠAVNIK:

24. SEPTEMBAR / 13^h / CENTAR ZA KULTURU ŠAVNIK

Izložba „Šavnik nekad i sad“

Na izložbi će biti prezentovane fotografija Šavnik sa početka XX vijeka i fotografije novijeg doba, kroz koje je moguće uočiti kulturološke transformacije koje su se odigrale na ovom području u dužem vremenskom periodu.

Izdavač: Ministarstvo kulture
Za izdavača: Aleksandar Bogdanović
Koordinator Dana evropske baštine: Jelena Žarić
Dizajn: DPC, Podgorica
Štampa: DPC, Podgorica
Tiraž: 1,000
Cetinje, 2018

